

KOETOIMITSIJAKURSSI 2 / TOKO

Voimassa 1.1.2018 lähtien.

Kurssin johtajana voi toimia tokon ylituomari, jolla on voimassa oleva pätevyys kurssinjohtamiseen.

Kurssi antaa valmiudet toimia tottelevaisuuskokeen vastaavana koetoimitsijana.

Kurssi kattaa kaikki kokeeseen liittyvät asiat paitsi tuomarien ja liikkeenohjaajien tehtävät.

Kurssi on yksipäiväinen tai kahden illan pituinen. Työskentelyaika on 7-8 tuntia.

Pääsyvaatimukset

- Suomen Kennelliiton jäsenyys
- On suorittanut kennelpiirin järjestämän koetoimitsijakurssin 1-osan (yleinen osa)
- Yhdistyksen suositus
- Aktiivinen toiminta lajin parissa

Pätevöinti

- Koetoimitsijakurssi 1 (yleinen) ja 2 (lajikohtainen)
Koetoimitsijakurssin suorittanut voi toimia vastaavana koetoimitsijana TOKO-kokeessa. Henkilön tulee käydä ensin kennelpiirin järjestämä koetoimitsijakurssin 1-osa ns. yleinen osa, jonka jälkeen koetoimitsijakurssin lajikohtainen osa eli 2-osa. Koetoimitsijaksi pätevyöityy, kun molemmat osat on suoritettu.
- Täysi-ikäisyys
- Kurssin hyväksytyksi suorittaminen merkitään Suomen Palveluskoiraliiton Virkku.net - palveluun
- Palveluskoiraliitto

Pätevyyden säilyttäminen

Koetoimitsijan tulee olla Kennelliiton jäsen.

Yhdistyksen suositus vaaditaan uusimisanomukseen.

Koetoimitsijakortti on voimassa 5 vuotta. Palveluskoiraliitto uusii kortin viiden vuoden välein yhdistyksen suosituksesta, mikäli

- vastaavalla koetoimitsijalla on voimassa oleva pätevyys
- vastaava koetoimitsija on toiminut virallisen tottelevaisuuskokeen vastaavana koetoimitsijana vähintään kolme kertaa kortin voimassaoloaikana
- vastaava koetoimitsija on osallistunut koetoimitsijoille suunnattuun jatkokoulutukseen vähintään kerran kortin voimassaoloaikana

Osa edellä mainituista velvoitteista voidaan korvata muulla aktiivisella toiminnalla esimerkiksi koetoimitsijana toimimisella.

Toimitsija voi korvata yhden vastaavana koetoimitsijana toimimisen toimimalla kaksi kertaa koetoimitsijana. Tästä tehdään anomus Palveluskoiraliittoon.

Suomen Palveluskoiraliitto pitää rekisteriä kurssin suorittaneista koetoimitsijoista.

1.

KURSSIRUNKO (sisällysluettelo)

sivu

Järjestetään tottelevaisuuskoe	3
Toimihenkilöt	3
Kokeen anominen	6
Matkat, majoitukset ja päivärahat	8
Palkinnot ja kehätarvikkeet	8
Arvostelukehä ja koetarvikkeet	9
Koeluokat, pisteet ja palkinnot	15
Osallistumisoikeus	17
Koiran häiritsevä ja aggressiivinen käyttäytyminen kokeen aikana	18
Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeet	20
Lyhenteet	20
Kennelpiirit	21
Kurssien anominen	22
Ilmoittautuminen	22
Arvostelulomakkeet	23
Valionarvohakemus	26
ShowlinkShop.fi tilattavissa olevat tarvikkeet	26
LIITE 1 TOKOn koeohjeet 2015	

JÄRJESTETÄÄN TOTTELEVAISUUSKOE

Kokeita saavat järjestää:

- Kennelliitto
- Kennelpiirit
- Rotujärjestöt
- Kennelliiton jäsenyhdistykset
- Rotua harrastavat yhdistykset
- Lajiliitot

Kokeen toimeenpanoluvan anoo järjestävä yhdistys Suomen Palveluskoiraliitolta, järjestäjän tulee olla Kennelliiton jäsenyhdistys.

Koe- ja kurssianomus osoitetaan / anotaan Suomen Palveluskoiraliitolle Virkku.net - palvelun kautta

- Anomisajat on mainittu Palveluskoiraliiton määräaikaismoituksissa:
 - Yli 10 koiran kokeet tai kilpailut anotaan viimeistään kaksi kuukautta ennen koepäivää (esim. 1.9. järjestettävä koe anotaan viimeistään 1.7.)
 - Enintään 10 koiran koe anotaan viimeistään kuukautta ennen koepäivää (esim. 1.9. järjestettävä koe anotaan viimeistään 1.8.)
 - Kansainväliset kokeet tulee anoa viimeistään 8 kuukautta ennen koetta
 - SM-kokeet tulee anoa ennen kokeita edeltävän vuoden 1. päivää

TOIMIHENKILÖT

Kokeen järjestäjän tulee varata riittävästi päteviä toimijoita ja TOKO:on perehtyneitä henkilöitä vastaamaan kokeen järjestelyistä.

Alla mainittuja tehtäviä voi yhdistellä

- vastaava koetoimitsija
- toimitsija / sihteeri
- rahastonhoitaja
- tuomari(t)
- liikkeenohjaaja(t)
- koetoimitsija(t)
- rokotustodistusten tarkastaja(t)
- eläinlääkäri (esimerkiksi SM-kilpailussa tulee olla eläinlääkäritarkastus)
- kanttiinihenkilökunta
- muut toimihenkilöt
- harjoitus- ja koearvostelijat

1. Valitaan kokeelle

Vastaava koetoimitsija (koetoimikunnan puheenjohtaja)

- Pätevyöity kyseisen koemuodon koetoimitsija
- Vastaavalla koetoimitsijalla tulee olla voimassa oleva pätevyys
- Vastaavan koetoimitsijan tulee olla Kennelliiton jäsen
- Koetoimikunnan puheenjohtaja
- Oltava koepaikalla vastaavan koetoimitsijan roolissa
- Vastaa kokeen sääntöjen mukaisesta valmistelusta, järjestelystä ja toteutuksesta
- Huolehtii tarvittavista anomuksista, luvista, ilmoituksista, yhteydenotoista, tarvevarauksista, kenttäjärjestelyistä yms.
- Kokeen tietoja voi muokata vain yhdistyskäyttäjää, eli jos on tarvetta muuttaa ilmoittautumisen vastaanottajatietoja, ilmoittautumisaikaa Virkussa tai kokeen salasanaa, tulee ottaa yhteyttä järjestävän yhdistyksen käyttäjään
- Vastaavan koetoimitsijan tulee ottaa yhteyttä Palveluskoiraliiton toimistoon, jos kokeeseen tulee ylituomarimuutos. Ilmoituksen voi tehdä sähköpostitse johon on liitetty myös aina kokeen ylituomari ja ne, joita asia koskee.
- Huolehtii tuomareiden, liikkeenohjaajien, koetoimitsijoiden ja muiden toimihenkilöiden kutsuista ja ajan tasalla pitämisestä
- Vastaa kuhunkin tehtävään nimetyn henkilön pätevyydestä
- Ilmoittaa tuomarille kilpailijoiden toiveista käyttää poikkeavaa ohjaustapaa
- Tarkastaa koirakohtaiset laskelmat ja täyttää koepöytäkirjan Palveluskoiraliiton Virkku.net -palvelussa / paperisen version koepaikalla
- Kirjaa omat tietonsa koepöytäkirjan kohtaan: sihteerin tiedot
- Tarvittaessa antaa ylituomarille täytetyn koepöytäkirjan
- Tarvittaessa antaa ylituomarille kappaleet jokaisesta koirakohtaisesta arvostelulomakkeesta
- Kirjaa koirakohtaiset arvosanat, pisteet ja tulokset Palveluskoiraliiton Virkku.net -palveluun viikon kuluessa kokeen päättymisestä sekä siirtää sähköisen pöytäkirjan kokeen ylituomarille tarkastettavaksi Palveluskoiraliiton Virkku.net -palvelussa. Ilmoittaa ylituomarille, milloin tulokset on tallennettu ja tarkastettavissa
- Kokeen tietoja sen sijaan voi muokata vain yhdistyskäyttäjää, eli jos on tarvetta muuttaa ilmoittautumisen vastaanottajatietoja, ilmoittautumisaikaa Virkussa tai kokeen salasanaa, tulee ottaa yhteyttä järjestävän yhdistyksen käyttäjään

Toimitsija / Sihteri (tiedustelujen ja ilmoitusten vastaanottaja)

- Kokeen sihteeri ottaa vastaan ilmoittautumiset ja antaa Palveluskoiraliiton Virkku.net -palveluun kokeen salasanan
- Tekee luettelon – jos kokeessa ei ole käytössä sähköistä järjestelmää
- Tulostaa tarvittaessa Palveluskoiraliiton Virkku.net -palvelusta koirakohtaiset arvostelulomakkeet ja koepöytäkirjan / Esitäyttää ne paperisina versioina
- Toimii kokeessa toimistossa tai koetoimitsijana kehässä

Rahastonhoitaja

- Kokeen järjestäjä vastaa kokeen taloudesta
- Kokeen rahastonhoitaja hoitaa:
 - kokeesta johtuvat rahansiirrot, toimihenkilöiden kulut yms. (kuittivihko, päivärahat ja matkakorvaukset)
 - koe- ja kilpailumaksun ja häntärahan Suomen Palveluskoiraliitolle Virkku.net -palvelun kautta (kaikista kokeista tulee järjestävän yhdistyksen maksaa Palveluskoiraliitolle koemaksu ja maksu / kokeeseen osallistunut koira. Maksu tulee suorittaa heti kokeen jälkeen, tuomarin vahvistettua tulokset
 - Tuomareiden matkakulukorvaukset tulee maksaa joko kokeen päätteeksi tai viipymättä, kun matkalasku on esitetty.

4.

Tuomari(t)

- Tottelevaisuuskokeen ylituomarin tulee olla Kennelliiton päteväimä tottelevaisuuskokeen ylituomari, jolla on voimassa oleva arvostelu-oikeus ja joka on Kennelliiton jäsen
- Tottelevaisuuskokeen arvostelevan tuomarin tulee olla pätevä tottelevaisuuskokeen ylituomari, jolla on voimassa oleva arvostelu-oikeus ja joka on Kennelliiton jäsen
- Tuomarin arvostelu-oikeudet tulee varmistaa Kennelliitosta
- Ulkomaalaisen tuomarin tuomari- ja arvostelu-oikeudet tulee varmistaa Kennelliitosta
- Kokeen ylituomari arvostelee kokeen korkeimman luokan, lukuunottamatta tottelevaisuuskokeen koeohjeissa mainittuja kokeita ja tilanteita.

Tietyissä tilanteissa ylituomarin tehtävänä voi olla pelkästään kokeen ylituomarin tehtävät.

Näitä voivat olla arvokilpailut kuten Suomen (SM), Pohjoismaiden (PM), Euroopan (EM) mestaruuskilpailut sekä maailmanmestaruuskilpailut (MM).

Mikäli kokeeseen on kutsuttu ulkomaalainen tuomari arvostelemaan EVL-luokkaa, voi kokeen ylituomari arvostella muita luokkia tai toimia pelkästään kokeen ylituomarina

- Kokeen ylituomari vastaa arvostelusta ja kokeen kulusta
- Tuomarin työskentelyaika on korkeintaan noin 6 tuntia / päivä

Liikkeenohjaaja(t)

- Liikkeenohjaajan tulee olla tottelevaisuuskoetuomari tai liikkeenohjaajakurssin hyväksytysti suorittanut liikkeenohjaaja, jolla on voimassa oleva pätevyys ja joka on Kennelliiton jäsen
- Liikkeenohjaajaa on käytettävä voittaja- ja erikoisvoittajaluokissa mutta suositellaan käytettävän kaikissa luokissa
- Kansainvälisessä kokeessa liikkeenohjaajan tulee olla kielitaitoinen ja häntä tulee informoida mahdollisista ulkomaisista kilpailijoista
- Työskentelyaika n. 6 tuntia tai n. 30 koiraa

Koetoimitsija(t)

- Koetoimitsijan tulee olla tottelevaisuuskokeisiin pätevä koetoimitsija, jolla on voimassa oleva pätevyys. Hänen tulee vastata kokeen sääntöjen mukaisesta järjestelystä
- Kokeen toimitsijoiden ja avustajien tulee olla päteviä tottelevaisuuskoulutusohjaajia, koetoimitsijakurssin suorittaneita henkilöitä tai muita tottelevaisuuskokeeseen perehtyneitä henkilöitä
- Tulee saapua paikalle n. 1 tunti ennen kokeen alkua
- Ottaa vastaan kilpailijoiden ilmoittautumiset koepaikalla
- Ilmoittaa tuomarille / liikkeenohjaajalle koirien numerot ja poisjäännit
- Kirjaa tuomarin antamat arvosanat joko Palveluskoiraliiton Virkku.net -palvelun koirakohtaisiin arvostelulomakkeisiin ja / tai paperiseen arvostelulomakkeeseen
- Kirjaa tulokset kilpailukirjaan
- Ottaa tuomarin varmistukset kilpailukirjoihin ja tarvittaessa arvostelulomakkeisiin
- Antaa kilpailijoille kilpailukirjat (ja halutessaan arvostelulomakkeet. SM-kilpailussa tulee käyttää arvostelulomakkeita)
- Hoitaa palkinnot tai neuvoo kilpailijoita palkintojenjakomenettelystä
- Täyttää tarvittaessa tuomarille arvostelut luetteloon
- Hoitaa tarvikkeet ja lomakkeet asianmukaisesti toimistoon

Rokotustodistusten ja tunnistusmerkintöjen tarkastaja(t)

- Rokotustodistukset tulee tarkistaa jokaisessa kokeessa
- Mikäli koe järjestetään avoimella paikalla todistukset tarkistetaan vain kokeeseen osallistuvilta koirilta
- Suljetussa tilassa todistukset tarkistetaan kaikilta koirilta, myös kokeeseen osallistumattomilta
- Tarkastajien tulee tuntea rokotteet ja Kennelliiton rokotusmääräykset (luettelo)
- Tunnistusmerkinnät tarkistetaan Kennelliiton ohjeen mukaisesti
- Epäselvä tatuointi tai toimimaton mikrosiru estää koiran osallistumisen tapahtumaan.

Eläinlääkäri

- Kokeen järjestäjillä on oltava ainakin tieto päivystävästä eläinlääkäristä puhelinumeroineen (sovittava etukäteen)
- Kilpailussa tulee olla eläinlääkäri paikalla, esimerkiksi SM-kilpailussa.

Kanttiinihenkilökunta

- Mikäli paikalla järjestetään kanttiini tulee siihen varata riittävästi henkilöitä
- Oman kunnan elintarvikevalvontaan tulee olla yhteydessä

Muut toimihenkilöt

- Ensiapu
- Kokeessa on hyvä olla vapaita henkilöitä juokseviin asioihin

Harjoitus- ja koearvostelijat

- Koetuomareiden koulutus- ja pätevimisohjeen mukaisesti tuomarit joutuvat suorittamaan harjoitus- ja koearvosteluja voidakseen pätevöityä tehtävään
- Halukkaan on anottava lupa harjoitus- tai koearvosteluun arvostelevalta tuomarilta sekä koetoimikunnalta
- Harjoitusarvostelijalle luovutetaan luettelo arvostelun loputtua sekä tarjotaan ruokailu
- Muista kuluista harjoitusarvostelija vastaa itse

2. Anotaan koe

- Kokeet anotaan Palveluskoiraliiton Virkku.net -palvelussa
- Kokeiden anomisessa noudatetaan Palveluskoiraliiton määräaika-ilmoitusten aikatauluja ja tottelevaisuuskokeiden sääntöjä
- Aika (huom. anomusajankohta, soitto kennelpiiriin ja / tai Palveluskoiraliiton Virkku.net -palvelu)
- Paikka (kehän koko ja pohja, viralliset luvat)
- Tuomari(t) (esitiedustelu puhelimitse tai sähköpostitse)
- Liikkeenohjaaja (esitiedustelu puhelimitse tai sähköpostitse)
- Viimeinen ilmoittautumispäivä tai rajoitettu ilmoittautumisaika (riittävästi ennen koetta, väh. 2 vk)
- Osallistumismaksu

Kokeen anominen Palveluskoiraliiton Virkku.net -palvelussa

Koanomukseen tarvittavat tiedot:

Alkamis- ja päättymisaika: päivämäärä ja kellonaika

Paikkakunta ja koepaikka: ilmoita mahdollisimman tarkasti

Koetyyppi: tottelevaisuuskoe

Luokat: Rastita oikeat

Rajoitukset: millä perusteella rajoitetaan

Kokeen tyyppi (Kansainvälinen, yleinen, jäsenten välinen, rajoitettu): Rastita oikea

Vastaava tuomari: tuomarin nimi. Valitse tuomarin nimi valikosta

Vastaava koetoimitsija: Anomishetkellä pätevä kokeesta vastaava koetoimitsija

Arvostelutuomarit: tuomareiden nimet. Valitse tuomarit valikosta

Liikkeenohjaaja(t): liikkeenohjaajan nimi (jos on jo tiedossa). Valitse liikkeenohjaaja valikosta

Ilmoittautumisten vastaanottaja: henkilön nimi, sähköpostiosoite ja puhelinnumero

Tiedustelut: henkilön nimi, sähköpostiosoite ja puhelinnumero

Ilmoittautuminen palveluun: millä aikavälillä osallistuja voi syöttää osallistumistiedot Virkku.net -palveluun

Salasana: kokeen salasana kokeeseen ilmoittautumista varten

Osallistumismaksu, tilinumero ja viitenumero: Kirjoita selvästi ja tarkista oikeellisuus

Maksulinkin vastaanottaja: sähköpostiosoite kokeen häntärahan ja koemaksun maksajalle

Kokeen www-sivut: kokeen www-sivujen osoite, jos yhdistyksellä on omat sivut

Lisätietoja kilpailijalle: syötä kenttään kilpailijalle tarkoitettuja lisätietoja. Tiedot näkyvät kaikille.

Lisätietoja liitolle: syötä kenttään Palveluskoiraliitolle tarkoitettuja lisätietoja. Vain liitto näkee tiedot.

Tallennus: tallenna anomus. Anomus siirtyy Palveluskoiraliitolle käsiteltäväksi.

3. Varmistetaan toimihenkilöt kutsulla kirjallisesti

- tuomari(t), oltava Kennelliiton jäsen
- liikkeenohjaaja(t), oltava Kennelliiton jäsen
- koetoimitsija(t), oltava Kennelliiton jäsen
- muut toimihenkilöt

Kutsu ylituomariksi / tuomariksi / liikkeenohjaajaksi / koetoimitsijaksi

- sähköpostitse tehty kutsu on sitova ja johon tulee pyytää kutsutulta vastaus
- jos käytetään paperista versiota kutsusta, se tulee täyttää selvästi tekstaten kohdittain mahdollisimman tarkasti. Kutsussa tulee ilmetä
 - kuka kutsuu (yhdistys)
 - kutsutaanko ylituomariksi / tuomariksi / varamieheksi / liikkeenohjaajaksi / koetoimitsijaksi
 - kokeen / kurssin ajankohta, paikkakunta ja kellonaika
 - arvosteltavat luokat ja koiramäärät / mikä kurssi on kyseessä
 - mahdolliset lisätiedot
- koetoimikunnan puolesta allekirjoitettavan henkilön tulee laittaa myös puhelinnumerosa mahdollista myöhempää yhteydenottoa varten
- kutsun mukana tulee lähettää palautusosoitteella ja postimerkillä varustettu kirjekuori
- kutsu on molemmin puolin sitova ja mahdollisista muutoksista on ilmoitettava välittömästi
- kutsussa on mahdollista sopia matkakuluista ja muista korvauksista

MATKAT, MAJOITUKSET JA PÄIVÄRAHAT

- Tuomareille, koetoimitsijoille, liikkeenohjaajille ja muille toimihenkilöille maksetaan korvaukset Kennelliiton hallituksen vahvistaman ohjeen mukaisesti järjestäjille edullisimman taksan mukaan (sovittava etukäteen puhelimitse ja kutsulla kirjallisesti)
- **Myös mahdollisesta majoittumisesta on hyvä sopia etukäteen**

4. Varataan palkinnot ja kehätarvikkeet

- ruusukkeet
- muut palkinnot
- kehän rakennustarvikkeet
- liikkeenohjaajan tarvikkeet
- koetoimitsijan kehätarvikkeet
- mikrosirulukija (kennelpiiri)

Palkintotarvikkeet

- Musta–puna–keltainen ruusuke 1-tuloksen saaneille luokkavoittajille
- KV-kokeessa CACIOB ja vara-CACIOB ruusukkeet
- Koulutustunnusmitaleita (pronssi, hopea, kulta, kulta lehväkehysin)
- Kunniapalkintoesineet ja/tai -ruusukkeet
- **Vähintään jokaiselle kolmen parhaan joukkoon sijoittuneelle 1-tuloksen saaneelle tulee varata esinepalkinto tai vastaava**

Lomakkeet ja kirjat

- tarvittaessa esitäytetty arvostelulomake jokaiselle kokeeseen osallistuvalla koiralla
- muutama tyhjä arvostelulomake jokaiseen kilpailuluokkaan
- tarvittaessa esitäytetty koepöytäkirja ja koepöytäkirjan jatkokappaleita
- kilpailukirjoja (esim. hävinneiden / unohtuneiden tilalle)
- sääntökirjoja
- ilmoituslomakkeita koiran vihaisesta käyttäytymisestä
- muutoksenhakumenettelylomakkeita
- **yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeet**

Koetoimitsijan tarvikkeet kehässä

- teline kilpailukirjoille
- numeroliuskat kilpailukirjojen väliin
- ruutupaperilehtiöitä A4
- kuulakärkikyniä
- lyijykyniä
- tusseja
- sakset
- taskulaskin (oma)
- kilpailukirjoja
- sääntökirja
- toko-nauhat (KV-koe)
- koulutustunnusmitalit
- talouspaperia
- kosteuspyyhkeitä, vettä
- tyhjiä numerolappuja

8.

- hakaneuloja
- numeronäyttötaulut
- keltainen ja punainen kortti
- kehätarjoilu
- pöytiä
- tuoleja
- tulostaulut
- sadekatos
- näkösuoja
- roskakoreja
- matto
- sähköliitännät
- mikrofoni/kuulutus/ATK
- nimilaput kaikille toimihenkilöille
- tuomarien nimikyltit esille
- tuomarien kansallisuusliput pöydille
- kulkuluvat
- ruokailuliput
- parkkiliput

Arvostelukehä ja koetarvikkeet

Arvostelukehä

- Kehän vähimmäiskoko on 20 m x 30 m ALO- ja AVO-luokissa. VOI- ja EVL-luokissa suositellaan suurempaa kehää.
- Ulkona järjestettävässä kokeessa suositellaan edellä mainittua suurempaa kehää ja VOI- ja EVL-luokissa kehän vähimmäiskoko on 25 m x 40 m.
- Mikäli liikesuoritukset on jaettu kahteen tai useampaan kehään ja vähemmän tilaa vaativat liikesuoritukset on jaettu samaan kehään, ko. kehä voi olla vähimmäiskokoa pienempi.
- Kehä tulee selvästi rajata, kuitenkin siten, ettei kehän laidoista muodostu yhtenäistä estettä ja koiran on mahdollista poistua kehästä.
- Kehäpohjan tulee olla riittävän tasainen (hiekkaa, lyhyt nurmi tai vastaava), jotta koirat ja ohjaajat voivat liikkua vaivatta.
- Ylituomari tarkastaa kehän ja suoritukseen liittyvät järjestelyt.

Liikkeenohjaajan tarvikkeet (koeohjeiden mukaiset, järjestäjien hankkimat)

- sekuntikello
- metrimitta
- työkaluja
- kehänrajausnauhaa ja kiinnikkeet
- naulauslevykeitä, nauvoja
- ruudunrajausnauhaa; 2-5 cm leveää
- ohutta kaapelia o 0,5 cm
- narua
- teippejä
- kartioita
- puolipalloja
- kalkkia, liitua
- vaaratonta spraymaalaa
- huom. näkösuoja

Koetarvikkeet ja -välineet

Noutoesineet

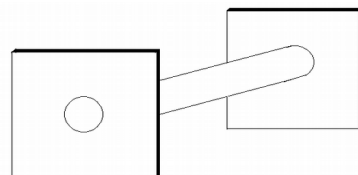
	Puiset noutoesineet, sorvatut	Metalliset noutoesineet, laipalliset	Tunnistus-noutoesineet 2 cm x 2 cm x 10 cm	Puiset, laipalliset tai sorvatut noutoesineet
ALO	Kolme erikokoista: - pieni - keskikokoinen - suuri Suurimman paino max. 450g	_____	_____	_____
AVO	Kolme erikokoista: - pieni - keskikokoinen - suuri Suurimman paino max. 450g	_____	_____	_____
	Puiset noutoesineet, sorvatut	Metalliset noutoesineet, laipalliset	Tunnistus-noutoesineet 2 cm x 2 cm x 10 cm	Puiset, laipalliset tai sorvatut noutoesineet
VOI	_____	Kolme erikokoista: - pieniä - keskikokoisia - suuria Suurimman paino max. 200g	6 x kilpailijoiden määrä	3 x kaksi sarjaa erikokoisia: - pieniä (2 kpl) - keskikokoisia (2 kpl) - suuria (2 kpl) Suurimman paino max. 450 g
EVL	_____	_____	8 x kilpailijoiden määrä	3 x kolme sarjaa erikokoisia noutoesineitä: - pieniä (3 kpl) - keskikokoisia (3 kpl) - suuria (3 kpl) Suurimman paino max. 450 g

Ri
Ak
jot

ata ylimääräisiä noutoesineitä.
okassa ohjaaja saa käyttää omaa noutoesinettään,
tu puinen noutoesine.

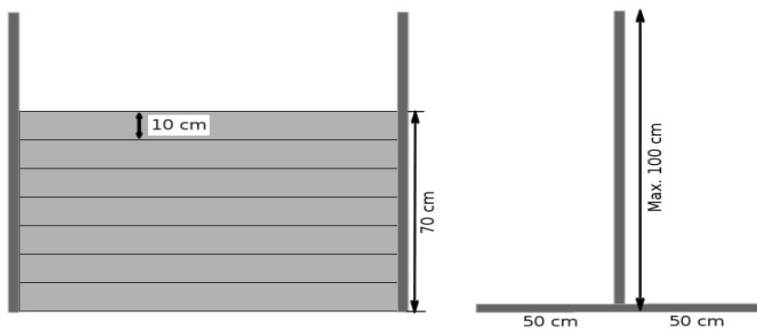
Laipallinen puinen noutoesine
Laipallinen metallinen noutoesine

Tunnistusnoutoesineiden merkitsemistä varten tulee varata lyijy- tai kuulakärkikynä.
Koejärjestäjän tulee merkitä esineet etukäteen lyijy- tai kuulakärkikynällä

Hyppeste

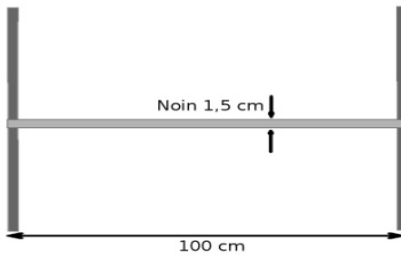
A
A
E

tarvitaan umpinainen este.

Esteiden

Umpin

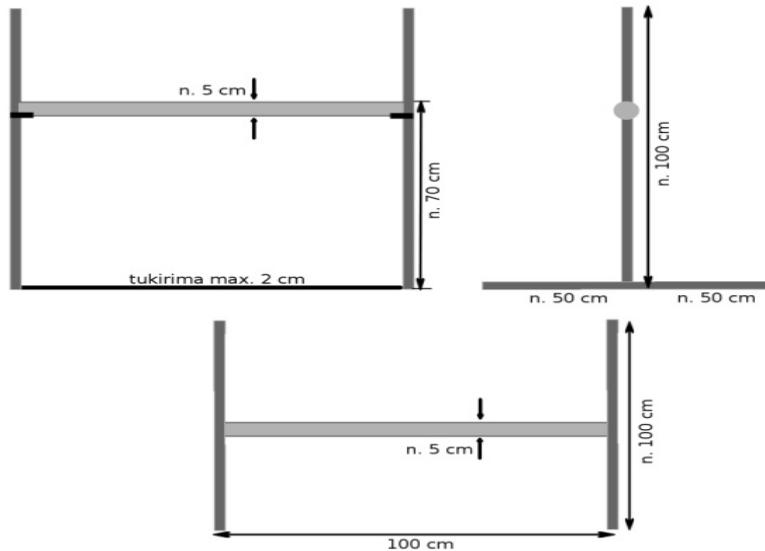
Umpinainen 1 metrin levyinen hyppeste, jonka sivutolppien tulee olla noin 1 m.

Esteen korkeutta tulee voida säätää 10 cm:n korkeudesta 70 cm:n korkeuteen 5-10 cm:n välein.

AVO -luokassa 50 cm on maksimikorkeus ja VOI- ja EVL luokissa 70 cm.
Jalkojen pituuden tulee olla sellainen, että rakenne on tukeva ja kestää tuulikuorman.
Jalkojen kokonaispituuden tulisi olla vähintään 50-70 cm esteen muusta rakenteesta riippuen.

Esteessä ei saa olla sivusiivekkeitä.
Este tuodaan kehään vasta kokeen alkaessa.

Avonainen este

Avonainen 1 metrin levyinen hyppyeste. Sen sivutolppien tulee olla noin 1 m korkeat.

Esteen korkeutta tulee voida säätää 10 cm:n korkeudesta 70 cm:n korkeuteen 5-10 cm:n välein.

ALO - luokassa maksimikorkeus on 50 cm ja EVL luokassa 70 cm.

Jos esteessä on rima, tulee sen halkaisijan olla noin 3-5 cm.

Jos esteessä on lauta, tulee sen niin ikään olla noin 3-5 cm korkea.

Tärkeää on, että rima ja lauta erottuvat taustasta. Ne voivat olla myös monivärisiä.

Riman tulee voida pudota molempiin suuntiin eikä esteessä saa olla ylimääräisiä riman kannattimia. Kannattimien tulee olla hieman koverrettuja, jotta tuuli ei pudota rimaa helposti.

Maata vasten olevan tukiriman korkeus maasta saa olla korkeintaan noin 2 cm.

Jalkojen pituuden tulee olla sellainen, että rakenne on tukeva. Jalkojen kokonaispituuden tulisi olla vähintään 50-70 cm esteen muusta rakenteesta riippuen.

Avonaisessa esteessä ei saa olla sivusiivekkeitä.

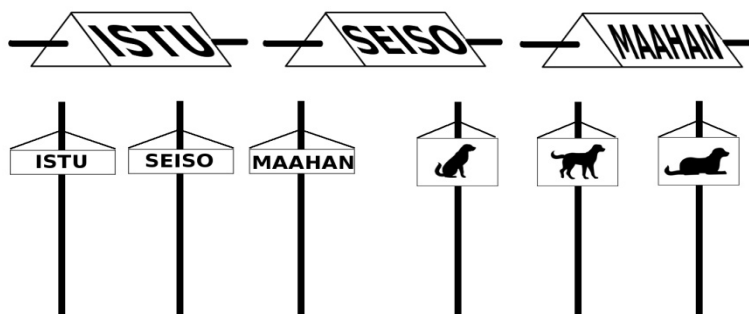
Este(et) tuodaan kehään vasta kokeen alkaessa.

Kauko-ohjauksen näyttötaulut

Kauko-ohjauksen kirjalliset tai kuvalliset näyttötaulut (AVO, VOI, EVL).

Käytetään esimerkiksi käännettävää näyttötaulua sähköisesti toimivaa laitteistoa

tai

Suorituspaikkamerkit ja -merkinnät

Liikkeiden aloitus- ja päättymispaikkojen, suoritusalueiden sekä suorituspaikkojen merkitsemiseen voidaan käyttää erilaisia merkkejä, esimerkiksi naulauslevykeitä, teippejä, kartioita ja puolipalloja sekä kalkkia, liitua ja vaarattomia spraymaaleja.

Merkitsemisen tulee olla tarkoitukseen sopivaa ja tarvittaessa hyvin taustastaan erottuvaa tai huomaamatonta, riippuen siitä, ovatko merkinnät tarkoitettu ohjaajalle, liikkeenohjaajalle, tuomarille vai koiralle nähtäväksi.

Aloitus- ja päättymispaikkojen merkitsemiseen voidaan käyttää merkkejä kuten teipinpätkiä, kalkkiviivoja tai -pisteitä, pieniä naulauslevykeitä kuten kiekkoja, joiden halkaisija on korkeintaan noin 5–10 cm tai neliöitä, joiden sivut ovat korkeintaan noin 5–10 cm.

Etäällä aloituspaikasta tai ohjaajasta sijaitsevien suorituspaikkamerkkien tulee olla erottuvia kartioita, puolipalloja tai vastaavia liikekohtaisten ohjeiden mukaisesti. Näiden korkeus on n. 10–40 cm riippuen luokasta ja liikkeestä

5. Ilmoittautumisajan umpeuduttua

- koiramäärät luokittain (rajoitukset, ilmoitetaan tuomarille ja liikkeenohjaajalle)
- aikataulu (suunnitellaan tuomarin kanssa, lisätuomarit)
- ilmoitetaan aikataulu ja koiramäärä myös liikkeenohjaajalle
- tarvittaessa tulostetaan esitetyt koirakohtaiset arvostelulomakkeet Suomen Palveluskoiraliiton Virkku.net -palvelusta
- Virkku.netin kautta toimitettu sähköinen koepöytäkirja ja toimihenkilölomake vastaa paperista versiota
- rotukoodit (ovat Suomen Palveluskoiraliiton Virkku.net -palvelussa valmiina)
- rokoteluettelo ja rokotusohjeet
- luettelo (luokittain numerojärjestyksessä, koirien ja omistajien/ohjaajien tiedot)
- vahvistuskirjeet (aikataulut, ajo-ohjeet, kulkuyhteydet, koeolosuhteet (sisällä/ulkona), numerolaput, yhteystiedot (myös koepäivänä), muistutus kilpailijoille rokotuksista, tunnistusmerkinnästä yms., lähetetään tuomareille, toimihenkilöille ja kilpailijoille, 1 vk)
- koepäivän työlista aikataulusuunnitelmineen

6. Koepäivänä

- toimitaan työlistan mukaan
- opasteet (luvat)
- vastaanotetaan toimihenkilöt ja kilpailijat
- tarkistetaan rokotustodistukset kaikilta koirilta (myös kokeeseen osallistumattomilta)
- tarkistetaan tunnistusmerkinnät kaikilta / pistokokein
HUOM; epäselvä tatuointi tai toimimaton mikrosiru estää koiran osallistumisen tapahtumaan.
- täytetään koepöytäkirja puuttuvilta osiltaan
- korvataan toimihenkilöiden kulut
- puretaan koe ja siistitään paikka

Koepöytäkirja

Mikäli kokeen vastaava koetoimitsija kirjaa kokeen tulokset; koirakohtaiset arvosanat ja pisteet Palveluskoiraliiton Virkku.net -koepalveluun, kokeen ylituomari / tuomarit käyvät

hyväksymässä tulokset ko. koepalvelussa.

Näinollen paperisia arvostelukaavakkeita, eikä koepöytäkirjaa tarvitse lähettää
Palveluskoiraliittoon.

13.

Kokeesta voi, mutta ei tarvitse täyttää erillistä koepöytäkirjaa eikä arvostelukaavakkeita.
Poikkeuksena SM-kilpailut, joissa paperinen arvostelukaavake on pakollinen.

Palveluskoiraliiton Virkku.net -koepalvelusta saa myös tuomarille tulostettua koepöytäkirjan,
johon on tallentunut tarvittavat tiedot.

Jos kokeessa ei ole käytettävissä sähköistä järjestelmää, järjestäjän tulee täyttää yhdistystä ja
esim. ylituomaria varten koepöytäkirja. Alla täyttöohjeet:

- Koepöytäkirja täytetään mahdollisimman paljon etukäteen selvästi tekstaten / koneella
- Kokeen kuluessa koetoimitsija kirjaa tulokset; koirakohtaiset arvosanat ja pisteet koepöytäkirjalle
- Tarvittaessa koepöytäkirjasta tulee antaa kokeen ylituomarille 1 kappale
- Tarvittaessa myös jokaisesta koirakohtaisesta arvostelulomakkeesta tulee antaa kokeen ylituomarille / arvostelevalle tuomarille 1 kappale

Sivu / : Tämän sivun numero / sivujen kokonaismäärä

Kokeen tunnus: TOKO

Kokeen järjestäjä: Järjestävän yhdistyksen virallinen nimi (sama kuin anomuksessa)

Paikka: Paikkakunta, kaupunginosa (sama kuin anomuksessa)

Aika: Päivämäärä

Koemuoto: TOKO

Kennelpiiri: ks. sivu 21 **Kennelpiirin nro:** ks. sivu 21

Kokeen luonne: Tuomari täyttää (ei välttämätön tokossa)

Sää ja keli: Tuomari täyttää (ei välttämätön tokossa)

Lisätietoja: Ylituomarin kirjoittama kertomus kokeen kulusta yms.

Kilpailutauko 3 kk/6 kk

Kilpailukiellon esittäminen

Ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä.

Koetoimitsijoiden ja liikkeenohjaajien nimet, jäsennumerot ja kennelpiiri

Mestaruudet.

Kokeen alkamis- ja päättymisaika.

Vastaavan koetoimitsijan nimi ja jäs.nro ja kennelpiiri

Tuomariharjoittelijoiden nimet: mikäli ei ole, vedetään viiva

- Koirakohtaiset tiedot täytetään luokittain
- Luokkien väliin jätetään 2 tyhjää riviä (luokanvaihtoja varten)
- Täyttämättömät kohdat lopussa viivataan yli
- Poissaolevat koirat yliviivataan
- Koirakohtaiset tiedot voidaan ilmoittaa myös ATK-liuskalla, josta ilmenee selkeästi vastaavat tiedot

Rotukoodi, koiran nimi: Rotukoodi ja koiran virallinen nimi ilman titteleitä

Rekisterinumero: Täydellisenä ja oikein. Näin taataan, että tulos rekisteröityy oikealle koiralle

Omistajan nimi ja kotipaikka: Kotipaikka tarkoittaa kotikuntaa

Tulos: 1, 2, 3, 0 (keskeytettiin **tai hylättiin** ← **tuomari**) tai – (keskeytti /luopui ← **ohj.**)
luokkineen. Esim. AVO 2

Pisteet: Saavutetut pisteet merkitään todellisina. Esim. 156,5

Huomautuksia: TK1, TK2, TK3, TK4, CACIOB/varaCACIOB tuomarin varmentamana, keskeytettiin/keskeytti/hylätty syineen, kilpailutauko 3 kk/6 kk, mestaruudet. Jos kokeessa **useampi** tuomari → jokaisen ko. tuomarin arvostelevan lk:n 1. koirakon kohdalle arvostelevan tuomarin nimi ja numero.

Kokeeseen osallistuneet kilpailevat eri luokissa seuraavasti: Merkataan jokaisen luokan osallistujamäärät.

Ylituomarin allekirjoitus, nimenselvennös ja numero: Ylituomari hyväksyy

allekirjoituksellaan koepaikalla lopullisesti täytetyn ja tarkastamansa lomakkeen
**Sihteerin nimi, osoite ja puh. numero päivisin: Vastaava koetoimitsija
yhteystietoineen**

14.

7. Kokeen jälkeen

- varmistetaan / kirjataan koirakohtaiset arvostamat, pisteet ja tulokset Suomen Palveluskoiraliiton Virkku.net -palveluun
- koetoimikunnan loppukokous

Koeluokat, pisteet ja palkinnot

- Alokasluokka (alo)
- Avoinluokka (avo)
- Voittajaluokka (voi)
- Erikoisvoittajaluokka (evl)

alo pisteet	avo / voi / evl pisteet	Palkinto
160,00 - 200,00	256,00 - 320,00	1.
140,00 - alle 160,00	224,00 - alle 256,00	2.
100,00 - alle 140,00	192,00 - alle 224,00	3.

- Jokaisen luokan parhaalle 1. palkinnon saajalle annetaan musta-puna-keltainen ruusuke
- Vähintään jokaiselle kolmen parhaan joukkoon sijoittuneelle 1. palkinnon saaneelle tulee varata esinepalkinto tai vastaava
- Tuomari päättää kunniapalkinnoista KP (lila, esine ja/tai ruusuke)
(n. 90% kokonaispistemäärästä: alo 180pist. ja avo, voi, evl 288 pist.)
- Seuraavaan luokkaan saa siirtyä saatuaan yhden 1. palkinnon ja saatuaan kolme 1. palkintoa on siirryttävä seuraavaan luokkaan
- Koulutustunnus ja mitali jaetaan jokaisessa luokassa koirakon saavuttaessa kolmannen 1. palkinnon kyseisessä luokassa
 - alokasluokassa TK1 ja pronssinen mitali
 - avoimessa luokassa TK2 ja hopeinen mitali
 - voittajaluokassa TK3 ja kultainen mitali
 - erikoisvoittajaluokassa TK4 ja kultainen mitali lehväkehyksin
- Kansainvälisessä kokeessa jaetaan CACIOB ja varaCACIOB kahdelle parhaalle 1. palkinnon saaneelle koiralle (ks. KV-ohjeet)

Tottelevaisuuskokeen koeluokat, liikkeet ja niiden kertoimet sekä saavutettavat pisteet

Alokasluokka	kerroin	pisteet
1. Paikalla makaaminen 1 minuutti	4	40
2. Seuraaminen	3	30
3. Maahanmeno seuraamisen yhteydessä	2	20
4. Luoksetulo	3	30
5. Noutoesineen pitäminen	2	20
6. Kauko-ohjaus	2	20
7. Estehyppy	2	20

8. Kokonaisvaikutus		2	20	
	yht.	20	200	15.

Avoin luokka	kerroin	pisteet
1. Paikalla istuminen 1 minuutti, ohjaajat näkyvissä	3	30
2. Seuraaminen	3	30
3. Seisominen seuraamisen yhteydessä	3	30
4. Luoksetulo	3	30
5. Istuminen tai maahanmeno seuraamisen yhteydessä	2	20
6. Lähettäminen määrätyle paikalle	3	30
7. Noutaminen	3	30
8. Kauko-ohjaus	3	30
9. Estehyppy	3	30
10. Merkin kiertäminen ja paluu perusasentoon	3	30
11. Kokonaisvaikutus	2	20
	yht.	32

Voittajaluokka	kerroin	pisteet
1. Paikalla makaaminen 2 minuuttia	2	20
2. Seuraaminen	3	30
3. Seisominen –istuminen –maahanmeno seur.yht.	3	30
4. Luoksetulo	4	40
5. Lähettäminen määrätyle paikalle, maahanmeno ja luoksetulo	4	40
6. Ohjattu noutaminen	3	30
7. Tunnistusnouto	4	40
8. Kauko-ohjaus	4	40
9. Metalliesineen noutaminen esteen yli hypäten	3	30
10. Kokonaisvaikutus	2	20
	yht.	32

Erikoisvoittajaluokka

Erikoisvoittajaluokassa suoritetaan FCI:n hyväksymän, kulloinkin voimassaolevan kansainvälisen tottelevaisuuskoesäännön liikkeet ja noudatetaan sen suoritus- ja arvosteluohjeita. Liikkeet ja kertoimet ovat 1.8.2015 lähtien, KV -kokeessa 1.1.2016 lähtien:

	kerroin	pisteet
1. Paikalla istuminen 2 minuuttia	2	20
2. Paikalla makaaminen 1 minuuttia ja luoksetulo	2	20
3. Seuraaminen	3	30
4. Seisominen, istuminen ja maahanmeno seur.yht.	3	30
5. Luoksetulo	4	40
6. Lähettäminen määrätyle paikalle, maahanmeno ja luoksetulo	4	40
7. Ohjattu noutaminen	3	30
8. Merkin kiertäminen, pysähtyminen ja ohjattu noutaminen esteen yli hypäten	4	40
9. Tunnistusnouto	3	30
10. Kauko-ohjaus	4	40
	yht.	32

OSALLISTUMISOIKEUS

Koiralla on oikeus osallistua saman kokeen aikana vain yhteen luokkaan. Sama ohjaaja saa kilpailla vain yhdellä koiralla kussakin luokassa, lukuun ottamatta erikoisvoittajaluokkaa, jossa ohjaaja voi kilpailla kahdella koiralla, mikäli tämä on koejärjestelyjen kannalta mahdollista. Koiran ohjaajaa ei saa vaihtaa kokeen aikana.

- Tottelevaisuuskokeeseen osallistuvalla koiranohjaajalla tulee olla Palveluskoiraliiton myöntämä ja voimassa oleva SPKL-lisenssi. Ulkomaalaisilta koiranohjaajilta ei edellytetä lisenssiä.
- ilmoittautumisajan puitteissa ilmoittautuneet ja osallistumismaksun suorittaneet kyseiseen kokeeseen ja luokkaan osallistumisoikeuden omaavat koirat
- 10 kuukautta täyttäneet Kennelliitossa, jotka on rokotettu ja tunnistusmerkitty Kennelliiton määräysten mukaisesti
- Erikoisvoittajaluokkaan osallistuminen edellyttää 15 kk ikää
- Kansainväliseen tottelevaisuuskokeeseen osallistuvan koiran tulee olla palkittu maansa korkeimmassa tottelevaisuuskoeluokassa (ks. KV-kokeen säännöt)
- Sekarotuiset ja niihin rinnastettavat eivät voi kilpailla piirin- eikä Suomenmestaruudesta eivätkä ne voi osallistua Kennelliiton edustusjoukkueen valintakokeisiin eikä kansainvälisiin kokeisiin
- Näyttelyn yhteyteen järjestetyissä tottelevaisuuskokeissa on otettava huomioon tottelevaisuuskokeissa kilpailevien koirien mahdollinen arvostelu muissa kehissä. Aikataulusta tulee sopia arvostelevan ylituomarin kanssa koepaikalla ajoissa.
- Järjestäjä voi halutessaan julkaista osallistujaluettelon ilmoittautumisajan päätyttyä.
- Mikäli kokeessa on tilaa, voi järjestäjä halutessaan ottaa poisjääneen koirakon tilalle samaan koeluokkaan toisen, vaikka ilmoittautumisaika on umpeutunut. Tämä ei ole säännön (SÄÄNTÖ 11.2.) tarkoittama jälki-ilmoittautuminen.
- Koiralla voi kokeessa olla eläinsuojelulain mukainen puolikuristava / kuristava / soljellinen kaulain, joka saa olla valmistettu ketjusta, kankaasta, nahkasta tai vastaavasta materiaalista.
Kelatalutinta ja/tai valjaita ei saa käyttää. Mantteleita, takkeja, pukuja ym. vaateista ei saa käyttää koiralla kehässä

Kokeisiin ei saa osallistua:

- sairas koira
- kiimainen narttu, lukuun ottamatta SM-kokeen erikoisvoittajaluokkaa ja Kennelliiton edustusjoukkueen valintakokeita
- narttu 30 vrk ennen odotettua synnytystä ja alle 42 vrk synnytyksen jälkeen
- koira, jota ei ole tunnistusmerkitty ja merkitty johonkin rekisteriin
- koira, jolla on epäselvä tatuointi tai toimimaton mikrosiru
- koira, joka ei täytä Kennelliiton voimassa olevia rokotusmääräyksiä ja typistämiskieltoa koskevia määräyksiä
- koira, joka ei täytä Kennelliiton voimassa olevia antidoping määräyksiä
- koira, joka ei läpäise ennen koetta suorittettua luoksepäästävyystarkastusta
- kts. muut Kennelliiton rajoittavat ohjeet (esim. jääviyssäännöt)
- koira, joka on vihainen ihmisille tai toisille koirille.
- koira, joka on saanut hylätyn arvosanan tottelevaisuuskokeen ryhmäliikkeessä (paikallaololiikkeessä) syystä, että on poistunut paikaltaan häiritsemään muita koiria, ei saa

kilpailla kolmeen kuukauteen siitä laskien kun hylkäys on tapahtunut. Mikäli koira toistamiseen hylätään tästä syystä, on kilpailutauko 6 kuukautta.

17.

Koiran häiritsevä ja aggressiivinen käytös kokeen ja paikallaolojen aikana

16.5 Koiran vihainen käyttäytyminen koepaikalla

Koira, joka yrittää kokeen aikana purra ihmistä tai toista koira, suljetaan pois kokeesta ja koirakko menettää kaikki saavuttamansa pisteet ja tulokset.

Asiasta on tehtävä merkintä koepöytäkirjan tuomarikertomukseen ja tehtävä erikseen Kennelliitolle ilmoitus.

Menettelyssä noudatetaan Kennelliiton ohjetta ”Koiran käyttäytymisestä kokeissa tehtävät ilmoitukset, niiden käsittely ja seuraamukset”.

Jos koira on kolme kertaa suljettu kilpailusta sillä perusteella, että se on selvästi vihainen tai koirasta on tehty kolme ilmoitusta, Kennelliitto voi asettaa koiran kilpailukiellon, jonka pituus määrätään tapauskohtaisesti.

Koiralle voidaan antaa kilpailukiello jo yhdestä kerrasta, mikäli seuraukset ovat olleet vakavat.

Lisäksi noudatetaan Palveluskoiraliiton ohjeita kilpailutauon ja kilpailukiellon määrittämisestä, jotka on esitetty koeohjeiden kohdassa **1.10**.

1.10 Kilpailutauon määrittäminen ja kilpailukiellon esittäminen

Kilpailutauon määrittäminen

Tuomari määrää kolmen kuukauden (3kk) kilpailutauon koiralle, joka on saanut hylätyn arvosanan ryhmäliikkeessä siitä syystä, että se on poistunut paikaltaan häiritsemään muita paikallaoloryhmän koiria. koiran suoritus hylätään ja koira suljetaan kokeesta.

Ryhmäliikkeen kohdalla häiritsemiseksi katsotaan myös muu kuin aggressiivinen käytös. Häiritsemistä ovat esimerkiksi toisen koiran luo meneminen leikkiinkutsu- tai astumistarkoituksessa.

Tuomari määrää kolmen kuukauden (3 kk) kilpailutauon myös, mikäli koira kehän ulkopuolelta karkaa kehään häiritsemään suorittavan koiran koesuoritusta tai mikäli koira karkaa kehästä koesuorituksensa aikana ärhentelemään muille koirille tai mikäli koira luoksepäästävyuden tarkastamisen yhteydessä ärhentelee tarkastajalle tai muille koirille.

Kun koirasta tehdään ilmoitus vihaisesta käyttäytymisestä koe- tai kilpailutilanteessa (toko/rally- toko/koiratanssi kokeessa tai kilpailussa) määrätään koiralle kolmen (3) kuukauden kilpailutauko.

Jos vihainen käyttäytyminen toistuu, määrätään koiralle kuuden (6) kuukauden kilpailutauko.

Vakavammissa tapauksissa ja mikäli koira puree ihmistä, tai selvästi vihainen käyttäytyminen kohdistuu ihmiseen, voidaan noudattaa tiukempaa menettelyä ja koiralle esitetään kilpailukielloa.

Koira ei saa kilpailla kolmeen kuukauteen siitä päivämäärästä laskien, kun hylkäys on tapahtunut. Mikäli koira toistamiseen hylätään edellä mainituista syistä, on kilpailutauko 6 kuukautta.

Kilpailutauko on voimassa tottelevaisuuskokeissa.

Hylkäys ja kilpailutauon alkamis- ja päättymispäivämäärät kirjataan koiran arvostelulomakkeeseen, kilpailukirjaan ja koepöytäkirjaan sekä tehdään virkkuun

asiasta merkinnät.

18.

Kilpailukirjaan tulee merkitä selvästi, milloin kilpailutauko alkaa ja milloin se päättyy, ts. merkitään viimeinen kilpailutauon päivämäärä.

Esimerkiksi merkintä kilpailutauko 15.8.–15.11. tarkoittaa, että koiralle on 15.8. määrätty kilpailutauko ja se saa osallistua kilpailuun vasta 16.11.

Mikäli koiran kanssa kilpaillaan tottelevaisuuskokeessa kilpailutauon aikana, sen saavuttama tulos mitätöidään.

Kilpailukiellon määrääminen / esittäminen

Jos tuomari havaitsee, että koira koepaikalla käyttäytyy selvästi aggressiivisesti ja pyrkii puremaan tai puree ihmistä tai toista koiraa, tuomari esittää koiralle kilpailukielloa.

Kilpailukieltoesityksen käsittelee Palveluskoiraliiton hallitus, joka myös määrittelee kiellon pituuden.

Tuomari täyttää Palveluskoiraliiton lomakkeen ”Vahinkoilmoitus purematapauksessa” sekä Kennelliiton lomakkeen ”Ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä”.

Palveluskoiraliiton hallituksen asettama kilpailukielto on voimassa kaikissa Palveluskoiraliiton alaisissa lajeissa (ei koske luonnetestiä ja MH-luonnekuvausta).

Kilpailukielto on voimassa heti kun kilpailukieltoesitys on tehty.

Mikäli koiran kanssa kilpaillaan Palveluskoiraliiton hallinnoimissa koe- ja kilpailulajeissa kilpailukieltoesityksen tai kilpailukiellon aikana sen saavuttama tulos mitätöidään.

Tuomari kirjaa kilpailukieltoesityksen koiran arvostelulomakkeeseen, kilpailukirjaan ja koepöytäkirjaan sekä tekee merkinnän asiasta Palveluskoiraliiton Virkku.net -palveluun

KENNELLIITON YLEISIÄ KOKEITA JA KILPAILUJA KOSKEVAT SÄÄNNÖT JA OHJEET – liitevihko (ns. sininen / valkoinen kirja)

- Määräaikaisilmoitukset
- Ohje rajoituksista kennelpiirien/Kennelliiton myöntämissä kokeissa
- Yleinen kokeiden ja kilpailujen ajankohdan siirto ja peruuttaminen
- Rokotusmääräykset
- Tunnistusmerkinnän tarkastaminen näyttelyissä, kokeissa ja kilpailuissa
- Typistetyt koirat
- Antidopingsääntö
- Kennelliiton yleinen jääviyssääntö
- Muutoksenhaku

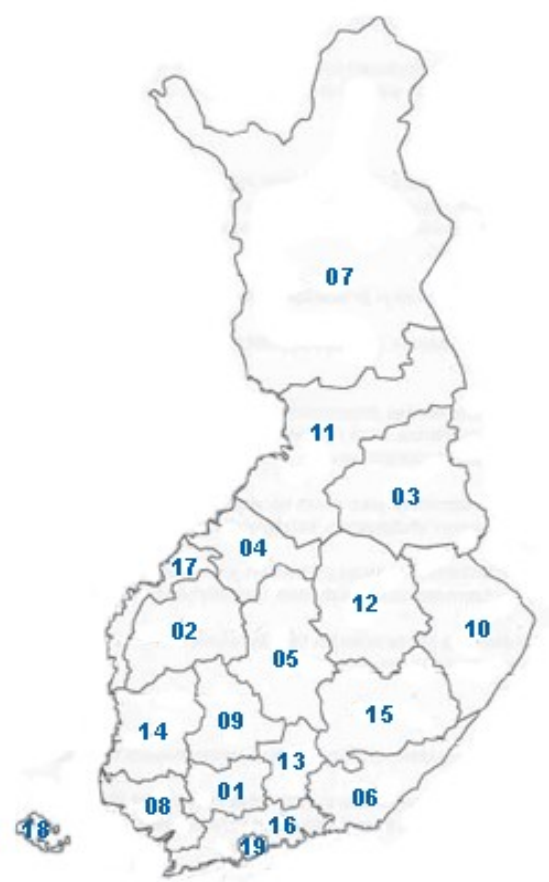
LYHENTEET

TOKO	tottelevaisuuskoe
ALO	alokasluokka
AVO	avoinluokka
VOI	voittajaluokka
EVL	erikoisvoittajaluokka
KV	kansainvälinen koe
KP	kunniapalkinto
CACIOB	jaetaan KV-kokeen parhaalle 1. palkinnon saavuttaneelle
varaCACIOB	jaetaan KV-kokeen toiseksi parhaalle 1. palkinnon saavuttaneelle
TK1	koulutustunnus (alo)
TK2	koulutustunnus (avo)
TK3	koulutustunnus (voi)
TK4	koulutustunnus (evl)
FI TVA	Suomen tottelevaisuusvalio
KANS TVA	Kansainvälinen tottelevaisuusvalio
TSM	Suomenmestari (SM-koe)
PM	Pohjoismaiden mestari (PM-koe)
EM	Euroopanmestari (EM-koe)
MM	Maailmanmestari (MM-koe)
DK LCH	Tanskan tottelevaisuusvalio
N LCH	Norjan tottelevaisuusvalio
S LCH	Ruotsin tottelevaisuusvalio

20.

KENNELPIIRIT

- 01 Etelä-Hämeen kennelpiiri ry
- 02 Etelä-Pohjanmaan kennelpiiri ry
- 19 Helsingin seudun kennelpiiri ry
- 03 Kainuun kennelpiiri ry
- 04 Keski-Pohjanmaan kennelpiiri ry
- 05 Keski-Suomen kennelpiiri ry
- 06 Kymenläänin kennelpiiri ry
- 07 Lapin kennelpiiri ry
- 09 Pohjois-Hämeen kennelpiiri ry
- 10 Pohjois-Karjalan kennelpiiri ry
- 11 Pohjois-Pohjanmaan kennelpiiri ry
- 12 Pohjois-Savon kennelpiiri ry
- 13 Salpausselän kennelpiiri ry
- 14 Satakunnan kennelpiiri ry
- 15 Suur-Savon kennelpiiri ry
- 16 Uudenmaan kennelpiiri ry
- 17 Vaasan kennelpiiri ry
- 08 Varsinais-Suomen kennelpiiri ry
- 18 Ålands kenneldistrikt rf

Kurssien anominen

- Kurssit anotaan Palveluskoiraliitosta Palveluskoiraliiton Virkku.net -palvelussa
- Jos tehdään paperinen versio, tulee anomus lähettää osoitteella Suomen Palveluskoiraliitto ry, Koulukuja 1, 04200 Kerava

Anomisajat

- Koetoimitsijakurssit 2 kk ennen kurssia
- Koulutusohjaajakurssit 2 kk ennen kurssia (arkitottelevaisuus-, kilpatottelevaisuus-koulutusohjaajakurssit)
- Liikkeenohjaajakurssi 2 kk ennen kurssia

Kurssianomukseen tarvittavat tiedot

Kurssin nimi ja tyyppi: mikä kurssi on kyseessä

Koira: Kurssille ei ilmoiteta koiraa

Puolto: Ilmoittautuminen edellyttää yhdistyksen puolta

Järjestävän yhdistyksen nimi:

Kurssipäivä(t) ja ajat: päivämäärä(t) ja kellonaika / -ajat aloitukselle ja lopetukselle

Paikkakunta ja kurssipaikka: ilmoita mahdollisimman tarkasti

Ilmoittautumisten vastaanotto ja tiedustelut: henkilön nimi, sähköposti ja puhelinnumero

Kurssinjohtaja: tuomarin nimi. Valitse tuomarin nimi valikosta

Osallistumismaksu, tilinumero ja viitenumero: Kirjoita selvästi ja tarkista oikeellisuus

Ilmoittautuminen Virkku.net -palvelussa: aikaväli -ilm. alkaa ja ilm. loppuu

Rajoitukset / lisätiedot: millä perusteella rajoitetaan, tarkempia tietoja esim. kurssivaatimuksista

Kokeeseen / kurssille ilmoittautuminen Palveluskoiraliiton Virkku.net -koepalvelussa

- ilmoittautuminen kokeeseen / kurssille tulee tapahtua kokeen järjestäjän ilmoittamalla tavalla (toko-ilmoittautumiskaavakkeella, nettilomakkeella), järjestäjän ohjeen mukaisesti ja ilmoittamana määräaikana.
- ilmoittautuminen kokeeseen / kurssille tulee tehdä Palveluskoiraliiton Virkku.net -koepalveluun
- ilmoittautumista tulee seurata maksukuitti tai jäljennös siitä
- ilmoittautumismaksusta kopio tai arkistointitunnus liitettävä mukaan ellei toisin mainita
- tarvittavat tiedot täytetään selvästi ja mahdollisimman tarkasti
- viimeinen ilmoittautumispäivä tarkoittaa postileimapäivää
- mikäli virallista ilmoittautumiskaavaketta ei ole käytetty, niin ilmoittautumisesta tulee kuitenkin ilmetä vastaavat tiedot
- myöhästyneitä ilmoittautumisia ei oteta vastaan.

Arvostelulomakkeet (alo, avo, voi, evl)

- Koirakohtaisten arvostelulomakkeiden yläosa täydentyy kilpailijan ilmoittaessa koiransa kokeeseen Virkku.net -koepalvelussa
- Paperisia koirakohtaisia arvostelulomakkeita voidaan edelleen käyttää ja esim. tulostaa kilpailijalle Virkku.net -koepalvelusta
- Kokeen aikana tuomarin antama numeerinen arvosana kirjataan sille varattuun sarakkeeseen Virkku.net -koepalvelussa ja koepalvelu laskee tuloksen
- Numeerinen arvosana voidaan myös kirjata paperiselle koirakohtaiselle arvostelulomakkeelle
- Palveluskoiraliiton Virkku.net -koepalvelu laskee myös palkintosijan
- Mikäli luokassa on useampia arvostelevia tuomareita, tulee kokonaisvaikutukseen merkitä jokaisen tuomarin antama arvosana, joista lasketaan keskiarvo

Osasuoritus - Moment	Arvosana - Betyg	Kerroin - Koefficient	Pistemäärä - Poäng
Kokonaisvaikutus - Helhetsintryck	8 / 7	7,5	2

- Kirjataan kokonaisvaikutuksen arvosana lopullisen arvosanan kohdalle (ks. kuva).
- Mikäli samaa luokkaa arvostelee usea tuomari, vahvistaa kokeen ylituomari erikoisvoittajaluokan arvostelulomakkeet ja kilpailukirjaan merkityt tulokset. Muiden luokkien kohdalla voidaan sopia, kuka tuomareista vahvistaa tulokset allekirjoituksellaan.
- Mikäli kokeessa on useampia arvostelevia tuomareita, tulee ko. luokat kirjata arvostelevalle tuomarille Palveluskoiraliiton Virkku.net koepalvelussa / paperiseen versioon
- Palveluskoiraliiton Virkku.net -koepalvelu laskee arvosanan kerrottuna kyseisen liikkeen kertoimella / Paperisen version kyseessäollessa: pistemääräsarakeeseen merkitään arvosana kerrottuna kyseisen liikkeen kertoimella
- Palveluskoiraliiton Virkku.net -koepalvelu laskee pistemäärät yhteen summaksi, joka määrää palkinnon / Paperisen version kyseessäollessa: pistemäärät lasketaan yhteen summaksi, joka määrää palkinnon
- Koiran saavuttama palkinto rastietaan
- Tuomarin antama kunniapalkinto rastietaan
- Saavutettu koulutustunnus rastietaan
- Keltainen / punainen kortti rastietaan
- Mikäli tuomari näyttää keltaista korttia, vähennetään **lopputuloksesta 10 pistettä** ja merkitään sille varattuun kohtaan arvostelulomakkeessa
- Ohjaaja luopui rastietaan (koirakko menettää pisteensä, ei palkita)
- Tuomari / ohjaaja keskeytti rastietaan (saavutetut pisteet jäävät voimaan, mutta koirakko voidaan palkita)
- Hylätty rastietaan (koirakko menettää kaikki saavuttamansa pisteet)
- Kilpailutauko 3 kk/6 kk rastietaan

- Tuomari merkitsee tai merkkauttaa syyn edellä mainittuihin
- Tuomari kirjaa myös kilpailukieltoesityksen koiran arvostelulomakkeeseen, kilpailukirjaan ja koepöytäkirjaan sekä tekee merkinnän asiasta Palveluskoiraliiton Virkku.net -palveluun
- Tuomarin allekirjoitus ja nimenselvennys **23.**

Kilpailukirja

- Järjestäjillä tulee olla kilpailukirjoja myytävänä esim. kadonneen / unohtuneen tilalle
- Koiran ohjaaja kirjoittaa koiran tiedot
- Koetoimitsija merkitsee kilpailukirjaan
 - koepaikka ja aika
 - koiran ohjaaja
 - luokka
 - pistemäärä
 - palkinto
 - sijoitus
- Huomautuksia sarakkeeseen merkitään
 - koulutustunnus TK1, TK2, TK3 tai TK4, kun on saavuttanut kolmannen 1. palkinnon kyseisessä luokassa (= luokanvaihto)
 - kunniapalkinto KP
 - CACIOB ja varaCACIOB
 - koirakon keskeyttämisen tai hylkäyksen syineen
 - mikäli koira määrätään kilpailutauolle (3 kk / 6 kk)
 - mikäli koiralle esitetään kilpailukieltoa
- Tuomari varmentaa allekirjoituksellaan kilpailukirjan oikeellisuuden koiran osallistuessa ensimmäiseen kokeeseensa
- Tuomari varmentaa tuloksen ja merkinnät allekirjoituksellaan

Koiran nimi _____

**KILPAILUKIRJA
WORKING BOOK**

**TOTTELEVAISUUSKOE
OBEDIENCE**

**Suomen Palveluskoiraliitto ry
The Finnish Working Dog Association**

Koepaikka ja -aika Competition place and date	Koiran ohjaaja Handler	Luokka Class	Pistemäärä Points	Palkinto/prize	Sijoitus Placing	Tuomarin varmennus Judge's signature	Huomautuksia / Notations CACIOB - valio - luokan vaihto - KP CACIOB - champion - move-up - honour

25.

Valionarvohakemus

- Valionarvo anotaan Kennelliitolta Omakoira-palvelun kautta
- Omakoira-palvelun kautta voi hakea ainoastaan suomalaisia valionarvoja
- Kunniakirja on maksullinen
- Ulkomaalaiset valionarvotittelit saadaan koiran tietoihin toimittamalla kopio vahvistuksesta / diplomista Kennelliittoon

ShowlinkShopista tilattavissa olevat tarvikkeet (Palveluskoiraliitto)

- Koirakohtaiset arvostelulomakkeet
- Sääntökirja
- Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeet
- Muutoksenhakumenettely-lomake
- Ilmoituslomake koiran vihaisesta käyttäytymisestä
- Kilpailukirjat
- Koulutustunnusmitalit
- Ruusukkeita
- Numeronäyttötaulut

ShowlinkShop-myymäälä: Lanttikatu 2
02770 Espoo

